

PIATA CZESEC TEY PIERWSZEY KSIEGI.

○ Obrázach Pána násiego, y iných Svätých wielce cudownych,

Niewierni Heretici iak nigdy niechciai voláry temu/ aby w Kościele S. Katolickim wierni Chrystusowi / mieli iakich podieb doznać/ aby iakiego ratunku w otrápieniu swym / lubo so mnichy peregrinach/ gdy Obrázom Svätym/ roszczać przyzwolita/ y powinna uczciwość oddać: y nabożeństwa swoje/modlitwy przed nimi obprawiać/ mota swoje do nich ofiarować/ polecając się tym Svästym w opiece/ ktorych Obráz te reprezentują. Daleko bardziej za zmyslon ręcezy od Katholików bydž rozumiejo/ gdy od nich Sifra / o Ľubach niezwyczajnych/lubo w Žiſtoriach czytala/ ktoré Bog nad przyrodzenie matury stworzonej/ przez Obráz racyz počasjwac: iako to miedzy innymi/ osobiście ten Ľud wielki/iż nie ktoré počasywały sie/ iakoby były żywemi: bywało to albowiem/ iż Obráz međi P. naszego/ Krucifixu/ y Inse/ do niektórych Svätých na modlitwie będących przemowili/ y s nem i niekakie rozmowy swoje miewały. Także y to niemniej iest rzecz wielce dźiwna y cudowna/ iż z niektórych Obrázow/ gdy się z nich dragną/ zelzy/ wość czyniąco/ rany im zadawano/ krew z nich iakoby z ciałem/ iż prawdziwe żywego święta cieka; Albo też y to iako niektore Obráz cudownie się počły/ krewny pot z siebie wydawałac. Co gdy się dziecie w Kościele Svätym Katolickim/ nie iest to przes wielkiej przyczyny/ y głębokich tajemnic Hostiach/ y pociech y wielcy wieńcy Chrystusowych/ w potwierdzeniu onych/ y posileniu do wierzeniu

=

do wierzenia tego/ że w Hoga nic nie jest niepodobnego: i poszataniem y zaufydzieniem nieprzyjaciel Wiary Svätnej. Uzetc takie Ľudá/ przez Obráz Svätých/ połączował Bog w Kościele Svätym/ y inie podobne: to sie počauie roty Platiny Ľesči/ Zeslegi Pierwszy.

ROZDZIAŁ I.

○ Obrázach, ktoré iakoby będąc prawdziwic żywé z niektórymi Svätymi na Modlitwie rozmowe swa miewały, lubo też niektore ſtowar, do nich tylko przemowity.

Dofyc sława iest Žiſtoria w Kościele Svätym/ o Doktorie Anieliskim/ Thomášu Svätym de Aquino Žaltonu Ráztwie przed Krucifixem Pána naszego v Krzysztofowym/ y Žilegi swoje napisane w Theologię Svätetej/ oddawał mu pod Censure iego: Ten glos onego Krucifixa do siebie mówiącego ſiſal: Bene scripsi de me Thoma, quam ergo mercedem accipies? Cui Thomáſsu / coſſ tedy za złapate weźmieſz: A on odpowiedział: Słie inſza Pánie/ tylko čebiesamego. Pius V. Papa. & Clemens VIII, in suis Diplomatibus.

2. W Kościele Svätego Pávla Apoſtolá/ ktorý Konſtantyn Wielki zbudował niedaleko Rzymu/ na drodze Ostienskiej/ iest Crucifix o ktorym świadczy Žiſtoria Žymora Svätetej Brigitte Cap. de visionibus, iż rozmawiał z to Sväta Pánia/ Kiežna Szvedzka/ gdy w Rzymie mieszkała dla nabożeństwám często S. Benedicti Cent. i. videſol. 179. R. S. Brigitt.

3. Sväty Franciszek gdy czasu iednego leżał kryzem na ziemi
po b. 2.
przed

przed Crucifixem Obrazem Chrystusa Pana / potrzymać ten głos
od niego do siebie sybil. Francisce vade, & reparo domum me-
am, quæ ut cernis tota destruitur. Franciscus id est, & popraro
domu mego / który late widzis wąstek sie psue. Surius in vita
ipsius. Tom. 4.

4. W Historię Świętego Dunstana Arcybiskupa Kentuńskiego w Anglię wspomina te Historia tenie Author / Gdy ten
Święty Ojciec / chciał był reformować iednych Kanoników / ktoś
z tych światowców był / aby żałony robić wąsteli : strony czego była
długie controuersia przed Królem / y zanimisie Król / y wiele Pa-
now moźnych przyczyniało / aby z taka reformatia zniemi się zatrzyma-
mal / obiecując po nich poprawę; Taczym ten Święty o tym des-
liberując / lesliż to co zamyslił y postanowił / miał wykonać / czyli
co przedstawięcie swoje odmienić / y gdy długie było strony tego
od wąsteków milczenie / a oto na ten czas Crucifix / Ktorz był na
iednym mieriscu wysoko wystawiony / zawola. Non fiet, non fiet,
iudicaris bene, mutaretis non bene. Niebedźte to niebedźte /
osobistictate dobrze / odmienilibyście nie dobrze. Ten głos wąstek
sybil ktorzy się byli na te controuersia zgromadzili. Surius in
vita ipsius. Tom. 3. & Osbertus in Anno 1020.

5. W Ratibonie w Kościele Augustiniánów znadyduje się Cruci-
fix Starodawny / przed którym gdy Kapelan ieden Miko Święto
od prawował / a o tym wotpil / lesliż w Świętym Sakra-
mencie leß prawdziwe Ciało / y Krucifixus Pana. Te wots
płniowość tego tym Eudem dziwnym chciel Bog potkać / gdy ods-
prawiającemu Miko Święto ten Crucifix odiałyby reke swa od
krzyża przybita / wydał mu kielich z krwi jego / iakoby niegodnym
go pokazując tez ofiary / Ktorz Eud leß opisany na dole przytym
Obrazie. Iacob. Gretl. Lib. 2. de Cruce. Cap. 54.

Jest też y drugi Obraz Crucifix niedaleko Londinu ośm
mil od tego Miasta Stołecznego w Anglię / o którym iest ta fa-
ma Alba wieś pospolita / iż z niektórymi rozmowy swe miewał / y
to za rzecę

za rzecę pewne bydż twi rdy / y piše Leo a Rosmatal: in suo Itine-
ratio. Iacob. Gretl. Lib. 2. vt supra.

6. Gdy w Zámorze Miasto Królestwa Hiszpańskiego w Zá-
stille / w Konwencie Ojców Dominikanów / Provinciali tego
Zakonu modlit się przed Crucifixem & soldac defekty Braci swoj-
icy / myślal polożeć Versad swoj Provincialisti / y sybil tam głos
Crucifixa tego do siebie tymi słowy z Psalmu 2. mawiacy : Reges
eos in virga ferrea. Bedzis niemi rzadzili w rozbiorze żelaznej. Her-
nando in Hist. Ord. Præd.

7. W Zywotie Świętego Alexego ten Eud Historici wspomina-
nia / gdy wszedł od Ojca swego w dalekie krainy / y przy iednym
Kościele kilkanaście lat w przystanku mieszkał / y tam nabożen-
siwo swoje odprawował. Czasu lebnego Obraz Panny Przenaj-
świętszej Bożej Rodzicielki do stojącego kościoła tak przemówił.
Introducito huc virum illum Dei, qui dignus est Regno ce-
lotum, nam Oratio eius sicut incessum ascendit in conspe-
ctu Dei, & Spiritus Sanctus super eum requiescit. Wprowadź moris-
tu mejsią tego Bożego / ktorz godzien iest Królestwa niebieszkiego/
albowiem modlitwalego / iako kądzidło zapalone wstępnie przed
Oblicze Boże / y Duk S. nad nim odpoczywa. Surius in vita
ipsius.

8. Bzouius in Annalibus ad Annū 1227. Piſete Historia/
o Pietrze S. Męczenniku Ord. Præd. de Verona. Iż gdy ten
Święty zatrząz z młodu w Zakonie Świętym począł pokazywać
wielkie znaki światobliwości swojej / wielce przestrzegając czystos-
ci swojej Panienskiej : Ćart nieprzyjaciel ludzki / chciel go stracić
z tej opiniey tego światobliwości w ludzi / znalazł te okazjo: Ćudu
jednego / będąc ten Święty młodzieniec w Komorce swej na mos-
talu / pokazały mu się trzy Panny Święte z Liebą / y tam czas
niemaly z nim rozmawiając o rokostach niebieszkich ; a gdy niektos
z tych Braciów zastyszeli w niego w Komorce głos / y mowa onych Par-
nienek / z poduszczenia Ćarta / tego byli rozumieni / że to byli lidi

253 *Tercijer 10-28*, Tom 4
przez Crucifixem Obrazem Chrystusa Pana / potrzykoc ten głos
od niego do siebie stypal. Franciscus vade, & reparo domum me-
am, quæ ut cernis tota destruitur. Franciscus id est / a poprav-
domu mego / ktorylako widzię wypłynie sie psuie. Surius in vita
ipsius. Tom 4.

4. W Historię Świętego Dunstana Arcybiskupa Kentuza
krystiego w Anglię w pominać Historia tenie Author / Kiedy ten
Świsty Ojciec / chciał był reformować jednych Kanoników / ktoś
z tych światowiczów żyli / aby żałomych habuit vultus : stronę czego była
długą controuersia przed Królem / y zamisie Król / y wiele pás-
nowe możnych przyczyniało / aby z taką reformatio zamisie zatrzy-
mal / obiecując po nich poprawę; Zaczym ten Świsty o tym de-
liberulac / iestliż to co zamyslił y postanowił / miał wykonać / czyl
to przedstawićie swoje odmienić / y gdy dugo było stronę tego
od wbytkich milczenie / a oto na ten czas Crucifix / Ktorz był na
jednym mityscu wysoko wystawiony / zawola. Non fiet, non fiet,
audiocastis bene , mutaretis non bene. Ciebieżże to niebedzie /
osobilliočie dobrze / odmenilibyście nie dobrze. Ten glos wbytscy
stypelit Ktorzy sie byli na te controuersia zgromadzili. Surius in
vita ipsius. Tom. 3. & Osbertus in Anno 1030.

5. W Ratisbonie w Kościele Augustiniánow znajdowało się Krus-
cifix starodawny / przed którym gdy Kapelan ieden Mbsa Święto
odprawował / o tym wotpil / iestliś w Flaszkowym Sacra-
mencie leżał prawdziwe Ciało / i Krew Chrystusa Pana. Te wot-
pliwość jego tym Eudem dżiwnym dźiał Bog pokazać / gdy ods-
prawiałacemu Mbsa Święto ten Crucifix odiewał reke swą ob-
krzyżkę przybitą / wydał mu kielich z rakuiego / iakoby niegodnym
go pokazując tez ofiary / który Eud jest opisany na dole przytym
Obrázku. Iacob. Gretz. Lib. 2- de Cruce. Cap. 54.

Jest też y drugi Obrąz Crucifix niedaleko Londinu ośm
mil od tego Miasta Stołecznego w Angliey / o którym jest ta fa-
ma Albo wieść gospolita / iż z niektórymi rozmoży swe mlewa / y
to zd rzece

zárzeč pěvce bydž twi rdy / i piše Leo a Rosmítl; in suo Itinerario, Jacob. Gretl. Lib. 2, vt supra.

6. Gdy w Ósmorze Mieście Królestwa Hiszpańskiego w Zat. Stillaey / w Konwencie Ojcow Dominikanow / Provincjal tegorocznego modlit się przed Crucifixem & wiodząc defekty Bracię swoskiey / myślał położyć Urzad swojego Provincialstwa / i wybrał tam głos Crucifixa tego do siebie tymi słowy z Psalmu 2. mówiący : Reges eos in virga ferrea. Według niemi rzadziej w rozbiorze żelaznej. Hernando in Hist. Ord. Præd.

7. W Zywotie Swietego Alexego ten Cub Zistorici wspomina / gde uzebil od Ojca swego w dalekie Krainy / y przy jednym
Kosciele kilkanaście lat w przyslonku mieszkał / y tam nabożeństwo swoje odprawiał. Czasu iebnego Obraz Panny Przenajswiętszej Bożej Rodzicielki do strożatego Kościola tak przemoreil.
Introducito huc virum illum Dei , qui dignus est Regno celorum , nam Oratio eius sicut incensum ascendit in conseptu Dei , & Spiritus Sanctus super eum requiescit. Wprowadź mowiąc
tu mejsiącego Bożego / który godzien jest Królestwa niebleskiego /
albowiem modlitwą lego / iako kadiidlo zapalone wstepuię przed
Oblicze Boże / y Duszkę S. nad nim odpoczywa. Surius in vita
ipsius.

8. Bzouius in Annalibus ad Annūm 1227. Piſete ſistorię
o Pietrze S. Męczenniku Ord. Praed. de Verona. Iż gdy ten
Święty zaraź z młodu w Źakonie Świętym począł pokazywać
wielkie znaki świątobliwości swojej / wielce przeſtrzegając czystos-
ć swej Panienskiej : Czart nieprzyjaciel ludzki / dąsac go stracił
z tych opiniey tego świątobliwości u ludzi / znalazł te okazje : Czatu-
lednego / biorąc ten Święty młodzieniec w Komorce swej na mos-
dliwie / pokazały mu się trzy Panny Święte z Sieba / y tam czas
niemaly z nim rozmawiać o roſtoſach niebieſkich ; a gdy niektó-
ry Bracia zaſlyſeli w niego w Komorce glos / y mowę onych Pani-
nienek / z poduſczenia Czarta / tego byli gózumięcia / że to były id-

bie niepoczątkowe hierodnice do niego wprowadzone / dla czego oszczędził go do Przełożonego swego. Ten zawstydzony nieśmiały powiedzieć przed Przełożonym / co się działo / ani się przed nim wzmawiał z takiego niewinnego i złego udania / ale tylko prosił / aby mu przebaczył grzechy tego. Jednak Przełożony będąc wielce gniewany / dałszy wiare temu iako go wdało / potepił go na karę / na wygnanie do innego Conuentu do Espanii. Tam tedy opłakiwając ten mlobżieniec wstyd swoj wielki / który niewinnie cierpiął / iebney nocy będąc w kościele na modlitwie przed Krucifixem / Obrazem matki Pana naszego / pocznie znarzekaniem mówiąc do niego : Czemu Panie Jezu dopuściłeś na mnie fluge twego / iako żelliwość w żałobie Świętym / która niewinnie cierpie. A Krucifix mu odpowie : Niem com też był winien / iż mie na śmierć tak żelizwał / zpotwarił / y falszywego świadectwa potepiono / y ukrzyżowano. Ze mnie tedy ucz sie cierpliwie ponosić wstyd / potwarił / y żelliwość,

W Mieście Zamora mianonowanym / drugi Cub był ten / będąc Bracia Świętego Dominika w kościele na meditatley / albonabos gomyslnosci po Komplecie / usłyszał ten głos od Krucifixu poschodzący który był na wielkim Ołtarzu : Fugite Fratres : Uciekcie Bracia : Ta który głosnic sie nie zatrwożyli / rozumiejąc to był po kusy taki / chcąc im przeszędzić to nabożeństwo. Ale gdy znowu takis głos usłyszał. Fugite Fratres, tota hæc moles ruit : Uciekcie Bracia / wypłynęły ten Kościół się wali. Tu iuż będąc przestraszeni porwali się / y ledwie ostatni wyszedł z onego Kościoła / a oto wypłynęły nim wpadło. Ioan. Lobez. 2. par. Histor. Lib. Cap. 37. & Maluenda ad Annum Domini 1219.

10. Tu się też przypomina ona Historia o Świętym Placidzie Bustachem nazwanym / iako będąc na łowach / Crucifix który mu się pokazał na głowie jednego Jelenia / mówiąc do niego te słowa : Placidzie czemu mie przesładujesz? Oczym czytaj w żywotach S.

11. W Krakowie dwasa taki Obrązy Pana naszego Crucifix:

Jeden

Jeden jest na zamku w kościele Świętego Stanisława przy źródle Kryszta / przed którym w Trebnicy S. Jadwiga Króla Polska y Czechy / częste modlitwy swoje zwyciężała czyniąc y gdy czasu ślednicy Krzyżem przed nim leżąc na ziemi goraco się modlili: Odiorący ten Crucifix reče swoje prawo przybito od Krzyża / żegnal iść moriat do niej : W, słuchana jest modlitwa twoja / przeto o coś prosiła roszystko otrzymała. Surius Tom. 5. in vita ipsius , y do tego czasu ten Obraz Crucifix trzyma cudownie reče opuszczono.

Drugi jest w kościele Troyce Przenaswietley Oyców naszych Dominikanów / albo raczej w Krzyczaku niedaleko drzwi kościołównych pobocznych / przed którym zawsze lampa gote. O tym także jest traditio / iż gdy B. Stanisław Kołodká S. Th. Bacc. tegoż zamku modlitwy swoje często przed nim w nocy odprawował / się bany był od Bractey głos straszny tego Crucifixa do tego Oycia Świętego. Oczym też wspomina P. Bzouius Scriptor Annalib. Eccles. in Propag. S. Hyacinthi cap. 5. Audebanus & sermones durissimi ab Imagine Crucifexi , quos Saluator Orbis cum Stanislawo miscebat &c. Ten B. Ociec żył lat sto. Zdobyty był światobliwości / tamże piše o tym tenże Author / między innymi Cubami to mówi onim ; iż często nad głową jego na modlitwie / były widziane promiente ogniste / kiedy o tym taki wspomina : Supra cuius in Oratione supplicis caput sapè visabantur radii in globum flammaram reuoluti. Ale y czasu naszego / będąc lateż przystym praesens Anno circiter 1617. post Kazali te Bog światobliwość jego / kiedy Kości tego Oycia S. gleboko zakopanych sukały / y one należono : albowiem z tego Dolu / y Kości tego taki wielka wodziszna wonność wyniknęła / iż wypłynęły Krzyczanki / y Kościół napełniał / przy obecności wielu Prałaków / y innych ludzi zacnych na ten akt zaproszonych.

12. Kiedy Święty Hyacinth wchodził z Albowiem z Świętym Sakramentem przed Tatarami / Obraz niemaly Alabastrowy Pana my Przenaswietley / który był na Ołtarzu w kościele / zawszał na niego

niego / aby go też z sobą wziąć / którego cezaru gdy się obawiał / stał mu się lekki. Bzouius in Propag. S. Hyac Cap. 17. & in Annal. ad Annum 1240.

13. Pisze August. de Auila in Historia Mexicana. Jako gdy lebien Ojciec Zakonu Różnoodręcznego na imię Thomas a S. Ioanne. Promotor gorący Kożancia Panny Przenajświętszej / śmiech pełny chorował / pokazał mu się Czart w postaci strasznej / który gdy się do łóżka jego przybiijał / zawołał na Obraz Panny Przenajświętszej / który miał przy łóżku swoim malowany : Ratuj mnie Matko Pana mego ; ledwie te słowa wymówił / aeto Obraz on malowany / ręce wyciągnął / y mówi do niego : Noli timere filii mi Thoma , Tibi ego præsto sum , surge , Rosarii mei cultum vt cœpisti promoue , Tie boy się / mówi / Synu moy Thos maszu / ta jestem przy tobie , Wstan / a nabożeństwo Kożancia mego latos poczaj promowuy. Otym także pisze Fern. Plod. & Lopez.

14. Podobny przykład o Świętym Bernardynie Geneskim pisze Historia Pelbartus in stellam p. 3 a. 3. Jaki ten Święty gdy się często zwoływał był modlitwą przed jednym Obrązem Panny Przenajświętszej / taki głos ony do siebie mówiącze słyszał. Bernardine deuote mi famule , multum mihi in tua deuotione complacui , in cuius mercedem , impetraui Tibi à filio meo , gratiam prædicandi , & miracula faciendi , est postmodum in cœlo gaudiis meis te participem futurum.

15. A jeśli się to działo barzo y niepodobno widzieliernym / aby Obrązy od Kiemieńskich uczynione / nie mając żywotu w sobie / miały kiedy mówić / y rozmawiać z ludźmi / albo motus aliquos / po sobie pokazywać. Niedługo temu przypomniały słową Archangiela Gabriela do Panny Przenajświętszej / który powiedział. Lucæ 1. Jaki nie jest niepodobne w Bogu wszelkie słowo. A nie tylko Obrązy / które mają figure człowieka / ale y same kamienie proste z moley Bożej mogą mówić / iako otym Zbawiciel świata powiedział Lucæ 10. Kiedy wiezdział na Oslicy do Jerozalem / y dżiatki malius-

ste / y

kie / y wszystkarzeja żydowska mitala go śpiewała : Błogosławiony który idzie w imie Pańskie Król Izraeli / Chwala Bogu na wysokości. Co słyszac niektorszy Pharyzeuszy zazdrościwi chwaleiego / mowili mu / aby kazał milczeć onym dżiatkom / Etorym Pharyzeusjom odpowieǳiał : Dico vobis , si hi tacuerint , lapides clamabunt. Mówię wam / iż jeśli ci beda milczeć / kamienie będą mówić. A to spełniło się potym / że niektórym Świętym odpowiedziskamieni dawały / iako też de Venera. Beda jest traditio.

2. Jam Chrystus Pan Elementom iakoby rozumnym rozmawiał / piedy na morzu czasu iednego Uczniowie jego dla wielkich wiatrów y naraźności Morzy tonali / a wolałac na Pana : Panie ratuj nas / głowimy : a on rozmazał wiatrów / y morzu / y stał się zaraz wielka pogoda / że y Morze się uspokoilo / y wiatry ustaly. Czemu się oni bardzo dziwili / mowili / ktoż to jest / iż wiatry y morze / sa mu posłusze? Hieronim S. pisząc na to miejsce mówi. Ex hoc loco intelligimus , quod omnes creaturæ sentiunt creatorē , quas enim increpauit , & quibus imperauit sentiunt imperantem , non errore hereticorum , qui omnia putant animantia. Sed Majestate conditoris , quæ apud nos insensibilia , illi sensibilia sunt.

Niedługo temu przypomniały y to przypomnia / iako w Dziale Świętym Numer. 22. czytamy / iż Oslica będąca niema bestia przemówiona do Pana swego Balaam narzekając na niego że ja Erembil niewinnie / mówiąc do niego : Com cœpisti / czemu mie bliesz a to już trzeci raz : Etorey Balaam odpowieǳiał : Jesz zafliszla nagravaiac sie zemnie / o gdybym miał miecz żebym cie zabił. t.c.

ROZDZIAŁ II.

O Obrązach Świętych, z których krew cudownie płynęła, gdy były od ludzi bezbożnych zelżona.

31

Jest to

138

Est to także Cud / między Ludami Kościelnymi przewidziany y/ do wierzenia Heretikom / y Paganom dosyć trudny / aby kiedy z Obrazów Świętych i drzewo zrobiony dąb / lubo też infamy materii ey / krew świętego z ran sobie zadanego / iakoby z człowieka żywego / prawdziwie diecz miała. Ten tedy Cud podobny jest tamtemu w przeszłym Koździele / y ieden drugiego potwierdza : iako albowiem ta rzecz która nemo dala / ani dusze mowoc nemoże / ani tey przystoi mowoc ; tak też aby krew prawdziwa miała mieć w sobie / nis dżi się bydż rzecz niepodobna/dle je sie to na świecie działa / co Złas tholik dobrz nie naturze swojej zdaney / ale wach mocności Boskiej przypisuje / o którego nienaszą żadnej rzeczy niepodobney. Iako tedy po pokazalem to w Historiach Authentycznych / iż niektore Obrządy Pana naszego z niektórymi Świętymi miewaly rozmowę : tak też y to iż z niektórych Obrazów jego / prawdziwie / cudownie / płynela z ran sobie zadanego / Historiami poważnymi Authentyczny mi to się dowodzi w tym Koździele.

Miedzy innymi takimi przykładami / jest wiele diecyznych y skrawany ten Cud w Kościele S. Katalickim : który się stał na granicach Tyru y Sydonu / w Mieście nazwanym Beritus , niedaleko Antiochii / w Ziemi Syrijskiej / w którym było bardzo wiele żywo w. Tem Žydzi Obrzą Chrystusa Pana do Kośnice swej reżawili / z niego się wszyscy tak mogli rogać / natwarziego plwali / y one policzkowali / mowiąc : Jako nasi Wycowie postepowali z Lazaranckiem / tak y my z Obrzątem tego czynny ; y gwiazdami ręce jego / y nogi do Przyja przybilali / gęble z żołcia / y oczem do ust jego przykladali. Tłostatek rzekli : Wiemy iż Przodkowie nasili bok jego włocznia przebili / y przyniosły ieden włocznia / uderzyli nim w bok onego Obrzą / y zaraz poczala z niego diecz krew / y wo da / nad co się wszyscy zatrwożyli : a iż nieprzestała płynać / kazał przyniesć ledno naczynie / które gdy się napelniło to krew : dając doświadczenie . iż to była prawdziwa krew / mowili go siebie : Pos wiadalia Chrześcianie / iż Chrystus ich prawdziwie Cuda czynil / zgromadzili

Zgromadzony tedy Chorych do Kośnice / a pokrapialymy ich ta krewia / iżeli im nic niepomoże / tedy musi to być własne czary : a iżeli zas beda zdrowieni / musiemy przyznać prawde. A tak wczynili / gdż ich Kapłana krewia / albo sie ony sami chorzy dotykali / zaraz każdy zdrowy zostawał : Ten Cud rozglosił się po wszelkim Mieście / zaczym niezliczona liczba chorzych tam się zgromadziła / a roszcocy zdrowi dostepowali. Widząc tedy Žydzi tak jasny Cud / posili kupo do Arcybiskupa onego Miasta / y wpadli do nogiego / wyznawając głosem bladswor / y mowiąc : Jezusie Nasz zarański Synu Boga żywego / Źmiliu się nad nami / y cokolwiek Žydow bylo w onym Mieście / wszyscy Christi Bratery przylmowali. A krew one Arcybiskup rozestał do Kościołów Katalickich po wszelkim Chrześcianstwie / y to co się działa / listami swymi ogłosili. Te Historia / y iako się dostał ten Obrzą do rąk Žydów / wskich . Videndus M. Nazarius 3. p. q. 25. a. 3. Fol. 158. Baron. ad Annum 737. Ozym też Concil. 7. Niçen. wspomina / Act. 4. A wiele otym Historików piszo.

Podobny Cud także stał się przy Obrazie Pana naszego , który Likodem dal byl sobie zrobić z Mostadzu na pamiątkę Zbawiciela swego / z Koroną nie Czerniową / ale Królewską / z którego gdż się też Žydzi urogali / krew z niego płynela. Ozym świadczy Athanasius Święty. Boz. Lib. 6. Cap. 7.

Roku 500. Žyd ieden ukradł Obraz Pana naszego z jednego Kościoła / nosem go przebił / y gdy go chciał wrzucić w ogień / użał krew na sobie / która z tego Obrazu na niego sklekała / zaczym przelał się / strąkał on Obraz / ale Chrześcianie gdż tego postępeli po krewi / Obrzą wzieli strzelawiony / a Žydą kamieniami zabili. Sigibertus.

Drugi podobny Roku 1326. w Sinnonie. Žyd ieden bezdaco chrzczony zmyślonym sercem / idąc sam ieden przez Kościół Klasztoru iebnego / a obaczywszy Obraz piękny Panny Przenajświętszej / z nienawiści swej przyrodzonej przeciw Chrystusowi

Panu y Matce jego; w Obrąz on puymalem uderzył / y zárazz onęs go Obrątu poczela diec krew / co gdy ten lott obaczył tak dżiwne rzeczy / uciekł y stracił sie / y gdy otym przez czas niemal y niewiedziąsno / ktoby to uczynił: sama Panna Pezenaswietsta Matka Syna Bożego wydała go / położawy się we snie iednemu Kawalowf iako by zraniona / y oznajmila mu złoczyńce tego ktory to uczynił / a on to widzenie swoje Sadowi powiedział / y tego sydą poimał / ktorego gdy niemogł świadkami potepić / rátiami go przewycięszył / że sie musiał sam przeszędć do tego uczynku / a przytym powiesił / iż on nie przystał sercem prawdziwym Chrztu Świętego / y nebył nigdy Chrześcianinem prawdziwym: O co jest osadzony na śmierć / y skarany. Przes krew tamte z Obrazu z uczelności ziemie zebrano / wiele chorych Pan Bog zdrowił. Chronicum Cisangrense apud Bzouium ad Annum 1326. Num. 20.

Niedaleko Treuitu iest Zamek Castrum Goaris Confess. do ktorego Zamku Vermerus nisciaki de Boluart człowiek moszny z Wojskiem przyklognął / tam ieden z Chrześcian wyrwał Krucifix w oknie przeciwko nieprzyjacielowi / ktory ieden z żołnierzów poszegły / strzelil z kuže do niego / y poszczelił go w łokieć reki / rane gleboko uczynił. Dżirona rzecz iż zaraz poczela krew diec z orej rany iako by żyły zaciętey. Oczym dowiedział się Andreas Philippus Opát Ottoburgensis sedl tam na to mleko / y widząc tak dżiwne rzeczy z wielką gromadą ludźi / na ktore y żydzi patrzali / podał to do Księg publicznych na wieczna pamiątkę. Pater Bzouius in Annalib. 1203.

Tegoż roku Otto walcząc z Philippem Opatem Ottoburgenistim w Murzymburku weszły żołnierze do Kościola / y ieden z nich obaczywszy Krucifix na wydawnym miejscu przybrany / albo okryty według zwyczaju fartuskiem pięknie haftowanym y dciął go z niego zdjąć: ale że go niemogł reka dosiąc / wlocznięgo oderwać usiłował / ktory że był mocno przywiązaný / do Obrazu / pokłos on Obrąz wloczni / y potym / z tydzień ran Obrázowi zasądzonych

banych / krew się strumieniami puściła / z wielkiem przestrachem wifyskich omych żołnierzy / ja ktory to stepet od nichże samych byl ten lott swego karany. Idem Bzouius Anno quo supra.

A to wielki y barzo dżiwny lud sie stal w Niemce w Lingae Diæcis Moguntinæ zarzece / w Klaftorze S. Ruperti / byl Obrąz Panny Matki Bożej Robiątelli na Mureze malowany / będec dla niego miejsce w murze trochę glebicy wykowane y uczynione: Ten Obrąz miał korone na głowie w ktoroy było cztery kamiki kryształowe / y piaty na piersiach iey dobrze y mocno do Obrązu przyprawione. żołnierze dwaj weszły do Klaftoru / y wszystkie miejsca y kocy obiegawły / y zwiedzili / a nic nie nalały oprocz tego Obrązu / żeby przedzie z niego niedarmowo chodzili / ieden z nich wlażł do onego Obrązu / y kamiki one kryształowe z kostami począł wylupować / co gdy drugi obaczył / barzo go oto stroszył Karal; on na to nic nie obawał / gdy y ten piaty / ktory byl na piersiach tego Obrązu wylupił: Dżenna rzecz krew z mlekiem zmieszana z ony rany płynąc barzo poczela; Co obaczywszy ten lott / barzo sie strwożyl y roślany y gąsienica ziemie w Kościele / krew one z mlekiem na Obrązie zaspowala aby nieciekła / ale to nic nie pomogło / ale tym barzley iższe płynela / z desperatley tedy poczał uciekać z Kościola / y przeszły do rzeki Nahum, utopił sie. Tą warzywą tesi tego / uciekł byl także / ale potym obaczywszy sie / zaslonikom tego Klaftoru co sie dżiało oznajmil. Potym przyszeli ieden Kapelan / podłożył pod Obrąz Corporal / y mleko ze krewia zniego diekaco zbierał / y do naczynia słaneego zlewiał / y w Klaftorze onym Panińskim Abbatisie jest oddana do schowania. To siedziało Roku 1302. Nicol. Serarius Lib. s. rerum Moguntinarum: Et Trithemius serzejescet otym pisze. A w drugim Rer. żdżiale ktory idzie czytaj podobne historie.

ROZDZIAŁ III.

Jako Bog nie čierpi żelzywości Obrązom Świętym uczynioney,

Tażczośćktora się Obrazem Świętym wyrażająca/ nie infas jest/ tylko tych Świętych/ który te Obrazy wyrażały: kiedy tedy Obrąz Chrystusowy czczimy/ Chrystusowi Panu samemu/ który się w swym Obrążie reprezentuje/ czesc oddajemy; toż rozumieć o Obrążach Świętych tego. Przećwonym sposobem/ kied, się taż żelźwosć/ albo zinterwaga/ od bezbożnych blużnictow/ Obrążom Chrystusa Pana/ albo Świętych jego dzieci/ tacy Chrystusja Pana w Obrążie jego Iza y blużnito/ taż Świętych jego w ich Obrążach: iako to Doktor Anielski Thomas Suxley. 3. Po q. 25. art. 3. naupō swoia deklarule/ kedy o tym tak mowią: his Iosophem. Motus qui est in Imaginem . in quantum est imago , est vnu & idem cum illo , qui est in rem. Sic ergo dicendum est , quod Imagini Christi , in quantum est res quædam(puta lignum sculptum , vel pictum) nulla reverentia exhibetur , quia reverentia non nisi rationali natura debetur. Relinquitur ergo quod exhibetur ei reverentia , solum inquantu est imago . & sic sequitur quod eadem reverentia exhibetur imagini Christi , & ipsi Christo. Cum ergo Christ⁹ adoretur adoratione Latriæ, cōsequēs est: quod ei⁹ imago sit adoratione latriæ adoranda. Ale otym szerzej bedzie neuča w Mtores Ksiedze.

Roku 916. Węgrzy albo Hunnowie bedac iescze na ten czas w blebał Paganisich/ wpadli byli z Moyskiem do Saxoniey / y wiele zlego narobili/ Kościoly łupili/ palili/ y Kaplany zabijali/ W jednym mieście Bremie nazwaný/złupio byli Kościol z Obrazem/ y Chrystusowem które tam byly/ wiele naemjewista czynili/ on⁹ deptały/ rabali/ a przy tym y sam Kościol spalili. Pomścił sie zaraz Bog Przywody swej/ albowiem takie wiary/ y swidry przepuścił/ iż nie tylko płaszcz/ ale y głownie onego Kościola spalonego fu gorze sie podniosły/ powietrze tak zamieszały/ iż w oczy onemu Paganisemu leciały/ y onych tlukły/ y ślepili. A wiher takich nagnal do rzebi/ iż jednych potopili/ a drugich pospolstwo z Miasta pozabilalo. Baron. Tom. 10. Annal. ad Annū supra nominatū · Num. 1.

Dżiniejszy

Dżiniejszy iescze byl Cud w Państwie Agarenorum: Miasta Solibana Eszecia tego Państwa potalemno bedac Chrześcianka/ zwierzyła się tigo; Synowi swemu/namawiając go przyst, m/ aby też y on wavierzył w Chrystusie/ który jest Panem Wszechba y Śtemie/ y po długich nemorach obiecal to/ ale nieśmial tego iawnie uczynić dla Paganiswu nad którym panował. Potym prosiła go tez y oto/ aby po śmierci ony zmürował. Nagrobek pieśni/ zwycięstwa wiejycza/ ana wierzyli tez wiejyczki Przyz postawił/ co także obiecal/ y to wifystko spełnil po ley śmierci. Ale żeby nieniego to mnie nante nie padło że jest Chrześcianinem/ w nocę kasal ten Przyz postawić na tej wiejyczce/ który potym Agarenowie postrzelili/ zgromadzony sie iż wielka kupa/ chcieli tego Solibana Pana swego zamordować/ ale sie onim do tego niesprzyznaroval. A gdy ieden naysmielebji chcieli wlesć na one wiejycze/ roszcwanie sobie uczyniwszy/ aby zrzucił on Przyz iescze niespodziedi do onego Krzyża/ spadł na dol/ y zaraz zdechł: drugi y trzeci chcieli tegoż dokonać/ ale także pospadał/ y pozdychał. Potym P. Bog wzbudził taka burza stroga z piorunami/ błyskawicami/ iż ogień z obłoków skapłowy pożarł wiele Tysiecy onego Paganiswu: Zatem zaraz pożałal sie Anielski/ przy onym Przyżu broniąc onego/ y jaśność wielka okolo onego Krzyża: Co neldzak Paganiswu/ wiele ich w Chrystusa uwierzyło/ y do tego czasu ten Przyz tam trwa/ przy którym wielekie nabożeństwa odprawula. Sigebe. in Chron. Anno 1281. Baron. Tom. 12. Anno 1169:

Ale to straszny dosyć przykład pomsty Bożej/ który nad lebem Lotrem Bog/pożał/ iż znielały Krucifix/ Obrąz metu Pana naszego/ iako otym czystam u Tilmana Bredenb. Lib. 3. Collat. Sacr. Cap. 13. W Pannonie mieście nazwanym Buda dwady Kościoły zmowili sie/ aby isden z nich grał w Jmie Boga/ a drugi w imie diabla/ chciac wiedzieć/ któryby z nich miał lepsze szczęście. Ten który Boga sobie obrał za Patrona nieprawości/ w Kościołwie/ przegrał wifystko co miał/ nietylko pieniadze/ ale y suknia

144

y suknie w których chodził. Wrócając się tedy do domu swego w nocy / sedł przez Szmentarz / kiedy był Crucifix według swojczaju Kościoła Świętego pośławiony / który obaczył z gniewu wielkiego porwany kamień na ziemi / dostał na ten Obraz metę Pana na naszego / y oderzył go w czole / w którym ten kamień cudownie wiezły / y zaraz z onych rany całego onego Crucifixa poczekała wielka krew płynąć. Niedaleko tego Szmentarza / mieścił się jeden Rzecznik iuś w lecích stary / y do tego podążył / niemogąc by nim nie postawić obłożka. Ten iuś spłac / usiłował głos taki do siebie / aby wstawić zaraz / y robił noż swoj rzeknicy / y tego ktoręgo by na Szmentarzu znalazł bliżej domu swego / żeby go przebił nożem / y zaraz na onym miejscu. Te kiedy głos bardzo się przesiąkł / y myśląc aby to był zły głos: tego nie śmiał czynić. Ale gdy drugi y trzeci raz taki głos słyszał z groźbą / aby był posłużny / y uczynił to / co mu roszczuła. Porwany się tedy złożka zdrowy / lubo przebitym z niego niewstarajł będąc chorym / y robił noż sedł według rozkazania na Szmentarz / y znalazły tego nieszczęśliwego Kościelce / przebił go nożem / kiedy zaraz na onym miejscu zdechł y został. A gdy ośiem przysiedli / balsam znać o tym Orzebowot / ale on temu nie dając wiary / powiadali / ie to było odrutanie / y zwiedzenie Czarcostwie. Jednak gdy przyszli na Szmentarz / y obaczyli Crucifix zraniony / z którego jeszcze świeża krew ciekała / y kamień w nim oto spieny. Przytym isz Czarcí przy nich przylecieli / y w ocządo idą dookoła onego zabitego / z wielkim y strasznym wołaniem porwali / dos piero temu dali wiare / to usięgały swojch na zielona pąmiotów / te historię wypisali.

Niemniej straszny do ludziów drugi przykład wspomina: Ferrar Lib. 5. Rer. Mogunt. Jako w Moguncie roku 1183. Drugi Kościela / bo tego człowieka nie dobrego / przegrany do Extremie robił to co miał / począł Boga bluźnic: y sedły do Kościola bluźnego / y w nim obaczył Crucifix / stracił go na ziemi / y projektal na polu y inże przytym rany temu Obrząowi Pana ręce

szkiego

szkiego stworzenia zadał / nărzekając na niego / że on mu był przyczyna utraty / zaraz sie wąminiając aby mu te jego utratę nagrodził. Kiedy dżiwna / zaraz z onego Crucifixa poczekała krew z tych ran / które ten przeklety temu Obrząowi Państwu zadał : Przy tym tego lotra / taki strach ogólny / iż stanął na miejscu iako wroty / niemogąc sie z niego rużyć / aż postrzeżono co zrobił / którego zaraz do Sodu wzięto / y potym ogniem żywo spalono. Aten Obrąz krycia polany do tego czasu znajdował in Ecclesia S. Crucis pospolu; Historia tego wydarzenia wypisana. Obadwa te przykłady wspominają Laurent Beycrinck in Theatro vita humana: n.z.

In Castro Drepanen. Roku 1292. Kiedy ieden Mofferdi blusznierca wielki robił przegrany co miał / z desperatley sedł do Kościoła / y tam obaczył z Obrazem Panny Przenajświętszej Matki Gody Bożego / a drugi 25. Wioscielska Karmel. pocznie od nie trzywo patrzyć : potym przystopując sie do nich mówi do Obrządu Beati Alberti. Tak wiele razy o Wzjcieżu wzywałem cie / aż zawsze mi się stał twądrym y nieuzłytym / iż aby wzywając sie zawsze y nigdy s'mi w moich potrzebach niechciał dopomóc. Potym mówi y do Obrządu Bożej Rodzicielki: O y ty Maryja / ktorą cie żowią Matka Łaski / co to jest za okrucienstwo twoje wielkie / iż ciebie ja zawsze rozymałac odrzucałas prośbe moje od siebie ? to rzekły dobrze dżie mierza / y obadwiały Obrazy parabol z których zaraz puściła sie krew bardzo wiele / widząc to iedno Chłopie zwołała na ludzi : athen lotr iśćcac y hodźić / ledwie z Kościola wypadł / a oto piorun w niego oderzył y zabił. Bzouius ad Annum 1292. Surius in Vita S. Alber. Carm. 7. Augusti.

Niedaleko Neapolim in Diocesei Nolana, jest wiele Cudownych Obrazów Panny Przenajświętszej malowanych / kiedy Bóg ten Cud położył roku 1124. gdy ieden lotr / w dżien Świętej Małgorzaty nocny graniem pieśni sie zabawiał / y co miał przy sobie pieniody przegrał. Tąsamutrz w Poniedziałek Wielkanocny wziąłszy pieczę

xit

z ktorą

Al.2

Zektora grawał / sedl do Kościoła / y rosgniewdany čisnął na ten
Obraz Panny Przenaswietley / y uderzył go mocno w twarz / za-
cym zaraż z twarzy Grzenaswietley krew pływał poczał / a ten
żetr / widząc co uczynił / zapomniawszy się / zoskał na mierścu / y iako
flup kamienny ruszył się z mierśca niemogąc / y taki jest poimany /
y nadmierć osadzony / którego na drzewie zawieszono / pospolu
z tego instrumentami których dolgeszyska piekieli żałowali. Gabriel
Pennotus Lib. 3. Hist. Cap. 34.

W Gallijs niedaleko Zamku Rudolphy jest Opactwo które
Dolis zostało / tam na izdymnym filarze był Obraz śamicany Bożej
Rodzicielki / przed którym gdy sie lebna uboga bisaglowa nadsz-
la / dwaj braciowie z mierśca nadmierzawali bluźniac Obraz ten
Panny Przenaswietley / y mierścy jeden z nich śamicę čisnął go
na Obraz / y utracił rączkę iey dźiedzotku z których zaraż się puścili
krew / iako z prawobójnej rany człowieka żywego / za który wyrze-
pięt zaraż go Pan Bog staral / iż tam na tymże mierścu padły na
śtemie nagle zaledw / a towarzyszącego / gdy dźciał ratownictwa
isiego / diabel go opetał. Gdy tedy wiele lubil gromadzić się nad
ten dźivo / przy oczach wszystkich śaty wokoło tego Obrazu z śamic
nia wyrobionego opadły / y nośenie śamicenne na głowę iego porto-
spadalo sie / y zoskał Obraz z śaty swoicy obnażony aż bo pierśi /
tym dźciał potuszać Pannę Przenaswietla / iako tey żelliwość fos-
kie / y dźiedzotku swemu uczymioney znieść niemogła. Aten Obraz
który przed tym zarose był rumiany / teraz barzo blady zoskał. Sta-
ło się to Rok 1187. Ten Author który otym piše Vincent. Bel-
uacen. Lib. 7. Specul. Hist. Cap. 110. świadczy o sobie / iż widział
te krew / y Obraz obnażony / y śaty na nim opadłe aż za pierś.

Wspomina też Christoph. Maffeus Lib. 12. Chron. pamies-
ci godna Historia / iako w 3 Koncie ieben Angliarz stuk dotknął
z Liedźwiekiem swoim / przy posiedzeniu wielu ludzi rozmaitych
w jednym domu / w których nadzianie był Krzyż wielki wymalowa-
ny / gdy po enym igrzysku Liedźwieckich sedl pod Krzyż / on spługa-

wili

wil / żarażem natychmiast zdechł. Co widząc Chrześcijanie / Panu
Bogu dwalił / iż od niemey bestiey niechciał cierpieć tey niemocni-
wości. Jeden Garacen Poganiń widząc to / iż sie z tego člebyle
Chrześcijanie / niemogąc tego zćierpić / przypadł do onego Krzyża
y uderzył go pleśnia / y zaraż ręcamu wąska uschła. Drugi także
dzieciak letego jeszcze lepiej zemścić / wstawił ob Roku / w którego
z drugimi był / tymże sposobem dźciał Krzyż on iako y pomiariona be-
ska zelzyć / ale go także / iako y Liedźwieckie Pan Bog staral / bo
lewie tam przypadł / dźciał wola swoje wykonać / padły zaledw.
Dzielo sieto Roku Pánstiego 1248 piše tymże Matth. Felici-
sius in 1. Praecept. Decal. Cap. 63. Otym iako Bog zelliwość
sobie uczymioney zdecypli / wiec y strażny Przykładem czystek
w Kościele drugim.

Cu Katholik dobry niech wraża / ieliż Bog Parze niema
bestia Porażumu nlema / o niemocniwość ob niej sobie uczynio-
na. Coż rozumieć mamy / ieliż ci wyda Parama Pánstiego / które
contra Canones ze pły dwoja do Kościoła / które bestie czasem
woczą Pánów swoich Ołtarze poświęcone / Obrazy / Antepesa-
dia / na których sia ofiara Chrystusowa / Tremendum Sacrifici-
um Bogu odprawile wryna swoje plugawia. Kieśli Bog na ten
czes nie Parze Bestiey twoiey / ale ty Panie kobię powien tego / iż non
effugies vltionem Dei. Kościoły Greckie wtelco tego dźhonos-
tu przeprzegato.

Roku 1383. dnia 27. Septembra w Bueburgu ten sie Lud-
wik II Rok. Jest tam w kościele wielkim Obraz pleśni y zaledwany
na rok przedtem Panny Przenaswietley z drzewa wyrobiony z dźiedz-
otkiem nowo narodzonym. Do którego Kościoła gdy jeden żołnierz
Wilton Króla Francuskiego Karola przyszedł dla luptostw / a gdy
obaczył ten Obraz na Ołtarzu poświęcony / rokumiejąc się był zlot /
uderzył w on pustuskiem / y przesbil go / y taki mu się udeściato iż wko-
by człowiek przewbijewego w ciele zabil / głowica zasila z onego
Obrazu poczała barzo diec krew / a widząc ten zły człowiek co uczy-

Pierwsze Księgi, Piata Część.

nil / przelatły się spadł na dol / prospuł się y tak nagle zdechł: Co ledna niewiastra obyczewy płynac a krew; Obrazu / przystopila do niego / y zabiście z głowę swojej zdziarosły / ocierała ten Obraz / Etosz lednacy do tego czasu jest krewowy / y to zabiście tey biale głowy / lubo wiele razy prane było / nigdy niemożono tey krewie wypiąć. Ciało tego niezbożnego przesz w pole wywalczone / y leżało trzy dni na ziemi / aby ono byli pasziedli / ale y te bestie całem sie iego brzydzili / że go żaden pies niesił. y tak ono do iedney studni smrodliny wrzucono. Ten trup mając zawise ręce wyćiogniono tektora byl ranił ten Obraz / y ony żaden nadbylic nieniogl. Ex Archius Eccl. Burburg.

Zostera ieden przegral byl niemalo pieniedzy / dla czego z frēsu funku przyszedł do takiego salerstuwa / iż Obraz Panny Przenaswiecy z dzieciakiem który miał w domu swoim / podobny Lauretanis stemu znieważyl / gdy dzieciak uiey warga osłiego przesiał: Tego Bog o ten grzech na ten czas tylko tym karal / iż żona iego Syna mu porodziła z warga roźcię / czym on wpamietały sie / y poszawsty że go Bog za on grzech karal / potym pokutował / y peresgrinatio do Loretu Domku Panny Przenaswiecy czynil. Rutil. Benzon, Episc. Lauret. Lib. discursu 1. q. 2.

W Mieście Konstantia nazwanym ieden pofluha z Cypru zodem / wstopili tam byl do iednej kaplice Panny Przenaswiecy dla nabożeństwa swego / y gdy sie tam modlit / obaczył Obraz Panny Przenśwo. na ścianie wymalowany / na który z gniecem wezrzał ręsy / rzecze: A to co matu czynić / y zaraż iesta ktoru bydlo pogadniał / na który bylo żelazo ofre na konicu / oko prawe wyłupił / albo wystrzelonemu Obrazowi Świętemu : z tamtej wysebzy / gdy bydlo potym pedzil epiesno / y tamte iesta ono kolac popesział / w tym iesta ona iego się spadła / y tamto żelezce na konicu iesti / profio mu do oki jego prawego weleciało / y onego oslepilo. Constantinus Episc. Cyrius. in Concil. Nicen. Act. 4. Et Petrus Canis. Lib. 5. de Deipara Virgine Cap. 22. Alan. Corpus Lib.

O Skarbie nigdy nieprzebranym.

opus Lib. 4. Dialog. Cap. 15. Ten pofluha / pokazuje sie iż byl tey Sekty Heretyckiey ktoru Obrazy Święte na ten czas przenaśladowane.

W Konstantynopolu w Kościele S. Zophiey / iest ledna studnia ktoru nazywała Święta / na kryta dachomka pozłocista / y srebrem przyozdobiona: o który studniey to pisa. Ji gdy ieden Chrześcianin na dizwiaħ domu swego wyftaril byl Obraz Chrystusa Pana Zbawiciela świata / źyd ieden z nienawiści przecinko Chrystusowi Panu / y wierze świętej Chrześcijańskiey / w nocy wskaźnik on Obraz / y nozem twarz iego Święta pokiol / z którym tan wielka krew sie puściła / y faty onego źyda polała / czym bardac przestępiony / Obraz ten do studniey blissley wrzuścił / y wrócił sie do domu / żona iego gdy postrzegła faty iego bydż straszliwe / rozuśniłaże kogo zabil / czego on sie przal / ale iescze tym barzley tego była rozumienia / gdy go widziała bydż botażni wielka zdiętego / y od botażni drzacego. Płazał u trz rano / gdy ludzie przysli do ony Studni czerpać wode / miasło wody krew obaczysz / it: czym bedac wielce straszni / y to sie po mieście rozglosiło. Stroska Miasta onego rozumial że tam usłowiecka zabitego wrzucono / dla czego kazal wszyskie wylać wode one krewia z tej Studnie / y tam na dnie należono Obraz ten Zbawiciela Przenaswiecy poskłoty / y iescze z ran iego krew świeżo płynaco. Oczym gdy dano znać Cesarcowi / ten chces sie dowiedzieć / ktoru to uczynił / y dla czego / Kazal puplikować / iż iestliby sie taki dobrowolnie przysnal / ktoru to uczynił / obiecował mu te winie odpuścić: a temu ktoru by takiego wydal / dać dobra nagrode. Oczym słyszał żona onego źyda / potajemnie wydała go przed Cesarem / ktoru źyd iż za takiem ludem sie wpamietał / y z żoną sareja zwierzył w Chrystusa / y Chrystest Święty przyjął / odpuszczono mu te winie. Ex antiquo Codice. Baron. Tom. 6. Anno D. 446.

Lubo to Hereticy miaſobie z myślone takie dźiwne rzeczy. A to lednat ieden z nieprzyjaciół Krzyża Świętego Brentius, świadkiem

271 Pierwszy Księgi, Piąta Część.
 świadkiem bydż prawdziwym takiego Cudu ozyma/gdy o Obrzą
 Je Crucifixie w Moguntię (o którym tu już jest roższy Historia)
 Story byl Koścera ieden znieważyl rany mu żadnych / iż z ran tego
 Obrzą swięta krew cudownie cieka / tacie dale śmiałość. No-
 stra memoria (inquit Brentius Comment. in Caput 3. ad Ga-
 lat.) quidam impius , & deplorata mentis homo , cum pecu-
 nię suam ludo dissipasset , Moguntię, exiens Vrbem inci-
 dit in ligneam imaginem Christi Crucifixi. Cum igitur pro-
 pter damnatum fureret, grassatus est gladio in imaginem Chri-
 sti execratus est Christum , quod se in ludo non adiuuisse
 dicitur mox ex ligno sanguis erupisse. Etsi hæc imago li-
 gnum fuit , præterea nihil , nec licuit illam colere , tamen
 quia impius putauit se Christum ipsum petere gladio , mira-
 culum editum est , ac dedit etiam impius statim atrocissimas
 pñas. Quis ad tanti facinoris impietatem non obstupef-
 ret- Hæc ille.

Tak iaronym Cubem bedac przymuszony ten heretik /
 Z jednej strony przyniawa / że żelzenie tego Obrzą / jest żelzenie
 samego Chrystusa Pana / którego tego Obrzą ten Koścera
 znieważyl : ź drugiej strony powiada / że ten Crucifix Obrą Chrystusowi /
 nic innego niebył / tylko drewno którego niegodzi się
 żadnej wszelkości oddawać / A tak sam swoicy mortali sis sprzedci-
 wia chcąc trwać upomnie przy swoich tych bledach / iż Obrą-
 zem nie trzeba oddawać żadnej wszelkości.

Jesliż Obrząowi żerzewa robionemu albo malowanemu nies-
 ma bydż żadna wszelkość oddawać : Czemuż przyniawa że Chrystus
 ja Pan w tym jego Obrzą chcial ten lott znieważyc. Toż tedy
 znieważa samego Chrystusa Pana : y kiedy czelny Obrazy jego/ te-
 mulanie drzewu z którego jest Obrą wszelkowy wszelkość obolemy.

Coto y sam Chrystus Pan tak wielkim Cubem połaski chcial/
 iż kiedy rany ten Koścera żadawał Obrząowi jego Swiesteru /
 chcąc samego Chrystusa w jego Obrząie dostrzelić / tuty krew
 swięta /

świeża / z ran żadany lemu / iż aby z człowieka żywego swięto
 cieka : Źród kaidy poznac moje / iż to sie Bog o wszelkość Obrą-
 zowu swoich / y Swiety dy vymule / a iż im ma bydż oddawana roższa
 taka wszelkość / iż Bożemu samemu gdz̄ onego samego reprezent-
 tuje.

ROZDZIAŁ IV.

O Obrząch Świętych które Cudownie płakaly.

Kiedy Bog miał karać ogniem Aurelia Miasto Francuskie. Te-
 dy na lebnym Klasztorze Story żonia Puellare rok przedtym
 Obrą Pana naszego w przyjowanego Crucifix malowany barzo
 płakał / z którego oczu przez trzy dni ofiarowcznie lzy plynely / na
 Story oświty Cud wspaniel Lato Miasta onego/ patrzał z wielkim
 preferadem / biorec to sobie za znak przyszlego takiegoś niesze-
 ścia. Ozym Glabius Lib. 2. Cap. 5. tak wspomina: Contigit
 in Urbe Aurelianæ Galliarum admodum memorabile atque
 formidolosum portentum. Constat in eadem Urbe Monaste-
 rium in honorem Apostolorum Principis antiquitus consti-
 cutum, in quo primitus Collegium Sanctimonialium Vir-
 ginum Omnipotenti Deo deseruisse cognoscitur, quod eti-
 am exinde cognomento Puellare dicitur. In cuius Mona-
 sterii medio dictum stabat Vexillum, præferens ipsius Sal-
 uatoris pro saluge humana mortem patientis imaginem. A
 cuius scilicet iheraginis oculis per aliquod dierum spatiuni
 continuè multis cernentibus, riuus emanavit lachrymarum.
 Ad quod nimirum terrible spectaculum inspiciendum, mul-
 titudo maxima conuenit hominum: pleriq; tamen cum illud
 cernerent admodum animaduertentes quoddam esse Diui-
 nisatis præfigium, videlicet illius Urbis superuenturæ ca-
 lamitatis

Iamitatis &c. Także się stalo / iż drugiego Roku / roszystko Miasto / y ze roszystkami Kościolami okrutnie pogorszalo. In M. Theatr. Vitæ humanæ. Tom. 4 Verbo Imago. Baronius Tom. 10. Annal. D. 383.

De Włosich teatrach w Biskupstwie Spoletanum / nie bałco Miastecza Triumum nazwanego / była jedna Kapliczka w której był Obraz Bożego Miłosierdzia Panny Przenajświętszej malowany / który takaż czasu jednego Roku 1494. wielce płakał / na co wiele ludzi patrzało / y był to znak wielu złych przypadków / Etos tym potym była Włoska Ziemia bardzo strąpiona. Ta tym miejsci / gdzie ta była Kapliczka / wielki Kościół zmutorowany jest / który nazwany jest / Ecclesia S. Mariæ de lachrymis. Gabriel Pentotus. Lib. 3. Histo. sui Ord. Cap. 34.

Wspomina Nicetas Lib. 1. o jednym Cesárzu którego zbrojał Andronicus Comminæus, iż ten wystrzelil byl Obraz Pawła S. Apostola / ze złota na cześć jego / gdy Bog na tego Cesarza miał przepuścić śmierć okrutną dla gzechowiego / tedy przed śmiercią onego wielce płakał ten Obraz / y kiedy Dworzanie Cesarscy očierali lzy tego Obrazu / tedy leczce obfitując w płynawy z oczu jego / tym sposobem pokazując Apostoli Święty politowanie swoje nad śmiercią bliżej tego Cesarza / iż od niego był wielce czekony.

Zniedawny przykładow Cudzoziemstch / świecy mamy przyglad podobny w Koronie naszej Polstiey. Jest Obraz malowany Panny Przenajświętszej wielce Cudowny w Bochni w Diocezie Bracławskiej w Kościele Ojca w Dominikanów Ołtarza Ełoszniczego Świętego / miedzy innemi Cudami / ten się wielki Cud / tamtego Obrazu pokazał / godz. Roku 1637. dnia 23. Eloci lzy geste płynawy z oczu tego Obrazu / y pot krewaw y z niego sie wydawał. Co też było y potym Roku drugiego 1638 dnia 15. Maja / podczas jazmey Inquisicie à loci Ordinario Diæcesis Cracoviensis na to zezwaney / że przy biegnocie tych Komisarzow / znowu ten Obraz pokazał / krewaw lzy z oczu wypuściłac przy wielkim zgromadzeniu ludzi

Ludzi. Oczym jest Zdjęcia wydana nazwana Putlerz złoty.

Coby ten plac Panny Przenajświętszej znaczył / domyślamy się možemy / że tóz iakies karanie diejkie Boże wieliło nad tym Miastem / iako z drugich podobnych historiey dochodzimy. Kto wiadomy iest tamtych głębokich przepaści źup Solnych / które sa pod Miastem Bochnię / yiego uważa niebezpieczenstwo / przysznac nasi iż same Przenajświętsza Matka miłosierdzia / trzymała na rękach swoich tamto Miasto / które tylko na filarach / y skupad wiśla / bedac wßystko podtopane: Grzechy tedy tamtego Miasta podobno zafluzylły były takie karanie / aby to Miasto przepaście zginelo / ale Panna Przenajświętsza chciała pokazać / tymi krewawymi łzami Ostatu swego / iako ona wielce sie przyczyniła / zatem Miastem do Syna swego / aby onego niekatał. Aprzeto Obywats tele tego Miasta / tym Cudem wielkim przeszczęśliwił / ydali się do połut y modlitw publicznych / Postów / Msze śpiewane / y Litanie o Pannie Przenajświętszej często śpiewane / y do tego czasu jeszcze niezaniechwałatego labożenia: Zacym piec crenendum est, iż z przycyny Panny Przenajświętszej Gospo sprawieżały Syn Boży / zatym mal ręce swoje od karania tego Miasta.

Male to grzesznicy / że kiedy zabera głeboko w gęzedy / z trudem dońscia bywają skłonni do połuty według pomiesci Salemonowsky. Proverb. 18. Impius in profundum cum vencit peccatorum contemnit. Piebożny gdy w głębokości zайдzie grzechow / lekce iuż sobie one waży / tak / że też luboby nie tyko Kaznodzieje znacznienia Bożego takich napominali / ale też y sami umarli powstawby / karaniem jego strogiem onym grozili / tedy niemeliby sobie tego za Boskie napomnienie / y wiary temu by nie dali / iako to sie z Ewangelię Świętey pokazule. Lucæ 16. o Bogaczu / Etos ry gdy się dostal dla swych zbytków y roszkozy tego świata do mał spieklnych / prosił Abrahama wzbocie na jego sonie Lazärzę wesele zaiwiającego / aby posiał którego zmarlych do Braci jego Etorych miał pieć / aby im oznajmil o malech które on cierpi / y aby

że on i opamiętali / y nieprzyśli na takie maki / w taki sie on doształ : Odpowiedział mu Abrahom : moja Moyszeja y Proroków nich idł słuchać / a on rzeczy : Nie tek Ojciec Abrahom / ale teśliszby który z umarłych pośledi do nich / tedy bedo pokute czynić / ktoś temu odpowie : Jesliż Moyszeja y Proroków nie słuchała / ani teśliby który z umarłych pon stali nie dwierzą. Gdy tedy grzechnicy nie dbają na Różnodzielstwie niapominanie / a oto Bog + te Cude pośessie dla nich / żey same Obrady Święte / lubo też rzeczy inhe swoiszczne / żywota w sobie niemające / życie iakoby umarli na grzechy ich pląco / aby ich tym znakiem Cudownym nad przyrodzenie do pokutty za grzechy przywieść mogli. A gdy sie y na takie dżirone y cudowne rzeczy nieporuszała / niedziwo że według surowej świętej sprawiedliwości gniew swoy na takich wylewą.

Plakał rżenie Chrystus Jesus nad Jerozalem / iż mu przychodziło karać ono miasto za niewdzięczność jego / gdy do niego z placzem tak mówił. Przyda dni na cie / y obtocza cie nieprzyjaciele twoi walem / y obtocza cie y uciśna cieżerzą / y do żlebie przycisną / y syny twoje którzy sa w tobie / y niezostaną w tobie kamienia nad kamieniu / dla tego żeś niepoznala czasu narwidenia swego Lue. 19. Oplakival tedy Miasta tego przysła iego te zgube / bo wieszał iako Bog / że się niemoło spamiętać.

W tak tedy Obrady Święte płacz po sobie kiedy pokazują / nic inego to nie jest / tylko zgube przysła tego miejsca oplakiwania ; lubo to czasem nie zdawać do tego przychodzi / kiedy grzechnicy z takimi Cudemami spamiętawsy się / udziały się do błagania gniewu Boskiego / iako kliniuite / ktem Bog przez Jonassę Proroka opowieszał / że kliniwe ich Miasto po czterdziestu dniach miało się z nim zapaść. A że się udali do pokuty / tedy to karanie / które im przez Proroka obiecował / od nich oddalił / pokazując im w tym wielkie milosierdzie. Et vidit Deus opera eorum, quia conuerst sunt de via sua mala : & misertus est Deus super malitiam, quam locutus fuerat ut faceret eis, & non fecit. Ionae. 3.

ROZDZIAŁ V.

O Obradach Świętych które się Cudownie pocili.

Ten Cud jest dosyć dżiwony / y nie przez tajemnice Bojej / gdy Obrady kiedy się pocili nad przyrodzenie / czasem prawowy pot z siebie wydawał.

Roku 1551 dnia Czwartego Márca w Bernburgu Mieście / Obrad Chrystusa Pana Crucifix bardzo się pocil blisko czterech godzin. Surius in Comment. rerum gerit. lib. 2. Cap. 1. Alanus Copus Dialog. 4. cap. 9

W Indiach Orientaliach Krzyż który Thomas Święty Apostol na kamieniu wyrysował / iako czasu iednego cudowny y wiele dżiwony pot z siebie wydawał / gdy raz czarne / drugi raz prawawe y geste krople przez czas niemal z niego plynely / które kaplan jeden przy obecności wielkiego zgromadzenia ludu chustka očlerał : tedy ona chustka w bystę strwawiona zostawała / y potym na każdy rok przez wiele lat na dżelii Świętego Thomasa Apostola taka się zwykli byli pocić ; Oczym żerzej mają historię rożnej w Czwartek Czeszczy Rzeczy / w Rozdziale 6. niedaleko konca.

W Salernie w Królestwie Neapolitańskim jest Obrad Panany Przenaswietsey wymalowany na ścianie / który był w domu jednego człowieka / ten Roku 1633. die 22. Maii. bardzo się pocil / którego potu krople były iakoby wodnistre / a tenna kropla Edwarda z czola tego Obrazu wyplynęła. Znaczylo to karanie ciękkie tego miasta / albowiem drugiego dnia w dżen Świąteczny / ogień Bog przepuścił na ono Miasto / y przy tym ludzi blisko piaciu set / a drugich / których tylko ogień skodliwie popalil / było wiecey niż set tysięcy / którzy się byli na ten dżen Świąteczny życznych miejsc do Salernu zgromadzili. Znaczył też pot tego Obrazu / przyczyniając się Pannej Przenaswietsey aby ich według surowej sprawiedliwości

w uroczisku Syna Chrystus Iesus Siedzia sprawiedliwy niesie Karal. Petrus Ant. Spinellus Tract. de exemplis & miraculis Cap. vii. Ila tym miejscu/ wyledem tak wielkiego Cuda, iest Kościół rospanielsy zim urowany/ a przy tym Obrąże wiernymi in perpetuum rei memoriam ten Cud opisany iest. Jeden Kleryk d'oruicena reke lewo/ przez dwie ledie/ ktora mu iuz byla uschla/ gdy tym potem reke te swoje hora namazal zaraz zdrowa sie poszczalo. Clericus quidam brachium sinistrum cum manu, aridum habens, per duos annos, hoc sudore linitus sanatur.

Wspomina Cæsarius Lib. 7. Miracul. Iż w Cesarie Obraz Panny Przenaswietszej takie barzo sie pocil/ iż musiano często odetac' od płotnem pięknym ten Obraz. Ila ten czas nie nastapilo żadne Karanie na ono Miasto/ bo Panna Przenaswietsza vprosila mu w Sina swego odpuszczenie/ a obywatele tej tego Miasta zaraz sie wdałi do pokuty: Tako to ieden opatany od Czarter/ gdy go oto przynano, blaczegobycie sie Obraz Matki Bożej na ten czas/ tak barzo pocil/ Exorcismam przymuszone wyznal mowiac: Quid statim mirantes, Filius Mariæ manum extenderat ad ferendum, quam si ipsa non tenuisset, mundus iam non subsisteret. Hec Cæsarius, to iest. Co tu stolice vñwuiocysie: Sini Mariej reke swoje wyciągnol byl na Karanie/ ktorey gdyby ona byla niezatrzymala/ iubij byl świad zginol.

W Lublinie tez/ w Kościele Świętego Ducha/ na Przedmieściu Krakowskim/ iest Obraz Panny Przenaswietszej cudowny/ ktory sie tez czasu jednego cudownie pocil/ abo raczej plakal B. 1642. die 13. Julii. Na Obrazie Błogosławionego Stanisława Kościel w jednym domu/ na żydowisku przedmieściu podobny Cud jest widziany niedawnego czasu. Quod vtrumq; in Act. Consist. Lublin. clarius reperitur.

Mamy tez to w Kronikach Polskich/ iż głowa Świętego Stanisława Męczennika Biskupa Krakowskiego/ czasu jednego Roku 1462. pocila sie dugo/ krewny pot z siebie wydalisc: R. pres

Eto pôtem Tatarszys wspaniałe prawie Polscze spłondrowali.

R O Z D Z I A L VI.

O Przedziwnym Olejku, ktory z Drzewa Krzyża Świętego, takze z niektórych Obrázow Świętych cudownie płynat,

W Enerabilis Beda o Drzewie Krzyża Świętego/ Store sie zdobywane alio w Konstantynopolu/ w Kościele Świętej Zophity pisze: iż gdy go na Oltarz wystawiano; Taka otworzona w ktorej było chowane/ a osobliwie onych trzech dni przed Święty Wielkanocnymi/ tedy połti co Drzewo Święte stało iarenie na Oltarzu odkryte/ olejek vñwne woniacy z niego sie faczy i płynal/ ktoszby wonnoscią swe wspaniel Kościol napelnia/ i wszelkie choroby przez dotknienie sie naymniejszej tropelki tego Olejku bywaly oleczone/ o którym ten Author Lib. de Locis Sacris Cap. 20. t. 1. wspomina. Quam diu super altare manet aperta capsula, totam Ecclesiam mirus odor perfundit: De nodis enim ligni Sancti, liquor odorifer, oleo similis, profluit, cuius si etiam modica particula contingat infirmum, omnem a gritudinem sanat.

Ten Olejek Patriarcha Konstantynopoliski, ktory do naczynia na to zgotowanego zleciał/ i za Relique Święte/ i dar wielki Monarchom rozbawial.

O tym Olejku Drzewa Krzyża Świętego wiele Cudów wspaniala Surius, w żywotie Świętego Eutychiusa Patriarcha Konstantynopoliskiego/ktory za czasu Iuhina mniejego Cesarza ewangelikobliwością słynal. Takiż w żywotie Świętego Quintka Pustelnika/ktory żył za czasu Cesarza Leonisa Magni. Tom. 5. 26. Sept.

Ten Olejek on Święty Biskup/ wielce w Kościele Świętym sławny Spiridion/ktory był za Konstantiuszem Cesarem/ za wielkie relquie nosił zwęże przy Jobie/ na pierścieniach swych zdwojonych

pony / w lebnym naczyniu subtelnym. O ktorym Surius w żywotachieiego / (tak przychodzi do Cesarsa chorego / aby go zdrowić tym Olekiem Świętym) tak mówi. Ingreditur Spiridion in Regiam, ten uiter admodum ornatus & simpliciter : Nam vestis quidem erat vilis. In manu autem habebat virgam ex palma, & Tiaram gestabat in Capite: præterea vasculum quoq; quoddam fictile ei pendebat ex collo, vt qui (sicut mos erat iis, qui Sanctam habitabant Civitatem, statuisset ferre oleum Sanctæ Crucis. Surius Tom. 6. 12. Decembr.

O tym Oleku daje świadectwo Grzegorz Święty / gdy do Leontiusa o nim piše. Oleum Sanctæ Crucis, & aloes lignum suscepimus, vnum quod tantum benedicat, aliud quoq; incensum redoleat. Lib. 7. Regist. Epist. 34.

W Jerozalem z Drzewa Krzyża Świętego tak obficie Olek jest płynący / iż naczynia te / które dla tego Oleku podkładano czasem napelniali. Baronius Anno 566.

O Świętym Theodorus Opacie Sicatorum / między innymi Cudami tego Świętego / które na Synodzie Siódmym Act. 4. referowano / to też było / iż ten Święty gdy był jeszcze młodziencem we dwunastym roku / albo dalej zaforował był śmiertelnie / dla czego zaprowadzone go tak barzo chorego do Kościoła Jana Świętego / aby się nad nim Pan Bog zmilomiał raczył / y pośławiono go na gradusach / przed wielkim Ołtarzem / pod Crucifixem / Obrazem meti Pana naszego z Drzewa myrzecanym / który był u zgo- rena belku albo stragaru wystawiony według zwyczaju starodawnenego Kościoła Rzymskiego / gdy tedy tam stekiąc / prosił P. Boga o przywrócenie zdrowia swego dobrego / a otóż tego Crucifixa puszciliście oleiek nie jakiś wąsleczny / z których kilia zplyniano na tego Świętego Theodora / zaczym zaraz począł przychodzić do siebie / y pretkó tamże doskonale ozdrowiał, iż o swej mocy wrócił się do domu swego. Czego tačka jest Historia w żywocie iego. Cum natus esset (Theodorus) annos circiter duodecim, lethales

bubones

bubones, inuaserant, quibus & ipse graueriter usq; ad mortem laborare cap: itaq; illum homines istius iocl, ad templum B. Ioannis Baptista, quod erat prope Oppidum ducunt: depouerunt autem eum, in limine ingressus altaris, supra illum vero locum, in trabe Crucis in agro Saluatoris nostri Iesu Christi stabat. Po autem ciulante ob vim morbi, instillarunt in illum guttae roris ex imagine confitimi autem gratia Dei, leuius a dolore se habuit, sanitatiq; pristinæ restitutus est, domumq; reversus. Vide similem Hist. in Calend. circa finem de B. Iacobo de Metania inter confessores Ord. Præd.

Wiele innych podobnych Panie naszego w Historikow sie znajduje z których Oleiek wonielscy / y reszelki choroby zdrowiający zwyle plynac. Tego też tu nieopuszczaac / tako kiedy sie miał narodzic Christus Pan / zrzodlo Oliwy w Rzymie za Tybrem nad iestonym miejscu ot site sie położdło / które cały dzień płynelo. Oczym świadca Euseb. in Chronico. Osorius Lib. 6. Cap. 19. Et alii.

W Sozopolu Miescie Pisidijs iſti Obraz Panny Przenajwie- thę / z którego zwyle Oleiek płynąc cuderwy / tako sie to położuie w żywocie Świętego Eutichiusa Patriarchy Konstantynopolis Eanskiego / który tym Olekiem wielu zdrowiał, iako y Olekiem z Drzewa Krzyża Świętego / o którym Pisarz żywota iego Eustachijs / który był oczywišcem świadkiem iego Cudów / między innymi ten wspomina / iako jedne bialoglowe / y z mezejem które dziesięciu niezwykłego redzila tym Olekiem: Drzewa Krzyża Świętego / y diu- gini tego Obrazu Panny Przenajświętszej Sozopoliego nameszał / y zdrewiil. Confugerunt (inquit Eustachius) Androgi- us cum uxore sua remedii causa, ad Sanctū Eutichium, qui cum pro illis precatus esset, ambos unxit Oleo Sancto; tum eo quod è pretiosa Cruce: tum illo quod ex Sanctæ puræq; Dei Genitricis veneranda Imagine scaturire solet Sozopoli; dicens, In Nominе Domini nostri Iesu Christi &c. eosq; à malo illo immunes reddidit. Apud Surium 6. Aprilis.

O Skarbce nigdy nieprzebranym.

rok ofiarował do tego Obrązu / aby tam zdroje oliwy przed nim
gorzały / świątłosć za świętłosć tym sposobem Pannie Przebłogę-
sławionej oddawałaś : że ttor, m Cudem tym barię poczęto się
Przewieć nabożeństwo miedzy onym Paganistwem do tego Obrązu
świtego.

O tym Olejku tego Obrązu dalej ś wiadectwo Arnaldus Os-
pat Lubecen. bieśac tego ocsywißym świadkiem / gdy w tamtych
Krakach pielgrzymował Koślu 871. Baronius eodem Anno. Et
Bzouii 1203. Śaktorymi Cudami Wiara Święta wiele si: wsta-
nęła w tamtych Krakach / y wiele tam Paganistw do Wiary świe-
tey przychodzi.

Śnie tylko Obrązy Pana naszego / y Panny Przenaswietley
iego Rodzicieli znajdują się w Kościele Świętym Zatholicum/
z których olejki woniące płynie: Ale też y niektórym Świętym
swoim Bog tey lasi i vdziela / gby z Kościoł / lubo Ciało ne gro-
bie podobne Olejki płynely / y do tego czasu iescze takie Cuda Bog
tu chwale Świętych swoich qui est mirabilis in Sanctis suis
potazuie.

O Świętym Mikołaju Mirenskim Kościele Święty / taka
Antiphoniespiewa. O Christi omni prosequenda laude! quæ
nisi famuli Nicolai merita longè latèq; declarat: nam ex tum-
ba eius oleum manat , cunctosq; languidos sanat. O Chrys-
tus ora bobroč nigdy niero, sławiona! Ktore Augi swego Miko-
łajazaslugi daleko y fieroč na święcie wyławia: Albowiem
z trunny jego Olej płynie / y wßystkich niemocnych vzdrowia. Su-
rius in Transl. Sancti Nicolai.

Podebnych przykładów wiele sieznajduje w rożnych Auto-
row / o Świętym Herkaliusie Opacie y Mieczenniku / craje Aus-
thar to piše: iż z grobu jego Olejek płynie / ktorym olejkiem wsiels-
kie choroby bywały vzdrowione. Tom. 5. in vita eius. Tegoż po-
twierdza Vincent. Speculo Hist. Lib. 24. Cap. 114.

O Świętej Gerardzie Opacie Bronienśkim / podobni Cudy

Pierwszy Księgi, Piata Część.

Ten Olejek z Obrązu tego Panny Przenaswietley Bożej Ko-
dziecieli / isto otym świadczy Germanus Patriarcha Constan-
tinopolitanus Epist. ad Thomam Episc. Claudiopoleos, iż
z reki samej tylko płynie / ktorz Cud na Synodzie Niceneskim Aet.
4. był czytany. Godna to jest rzecz wiele do uwiezenia / y do bos-
goboynego rozmyślania nabożnemu Katholikowi / y każdemu do
podziwienia / że z reki tego Obrązu Bożej Kodziecieli płynie ten
Olejek wszelkie choroby vzdrowiały / tym Cudem chcial Bog po-
znać / iż wßyskie lasi swoje / które on człowiekowi pokazuje / nie
knacze tylko przez ręce iey dale.

Jest także Obrąz Panny Przebłogosławionej niedaleko Dão
mastro we Wsi Sardenai nazwanej / trzy mile od Miasta miastos-
zwanego / z którego ostatecznie / nieustając płynie Olejek nad bals-
am wonniejszy / którego pomocy wielkiej / nie tylko Chrześcianie
w chorobach swoich rozmaitych doznawały / ale też y Saraceni Pos-
ganie / y Żydzi : którego Obrązu żaden nie śmie się dotykać / ale tylko
do widzieć go pozwalała.

Ten Olejek gdy go ktoś przy sobie z nabożeństwem nosi / takich
Panne Przenaswietla nie wßystkich iż potrzbed / zwykła pros-
oby iż wßuchiwati.. Śatątymi Cudami wiele się Paganow w-
tamtych Krakach Saracenow gromadzi na nabożeństwo do tego
Obrązu / osobiście na pewne Świętej iey / to jest / na Chrystodzenie/
y Wniebowzięcie iey przed którym Obrązem swoje nabożeństwa ob-
ywawali / zaczym wiele się iż do reisty Świętej nawraca. Mie-
dzynieymi Cudami / które tamtemu Paganistwu Panna Przenas-
wietla pokazała / y iescze pokazuje / jest ten wiele sławny in O-
rientalibus partibus, iż Soldan Damascenski / gdy był wzrok
oczu swych stracił / tak iż by namniej niewidział / gd; sie wcielił do
tego Obrązu / Olejkiem iego ocsy swe zakrapiając wzrok otrzymal/
iż gdy mu sie oczy otworzyły / naprzod miedzy wßyskimi rzecząmi
obaczył Lampa gorąca przed tym Obrązem / y tak na pamiątkę
tak wielkiego dobrodziejstwa przewidziesiąt wiader oliwy na każdy
rok ofią.

wspomina in Vita eius. **O** Swietym Samsonie / który zá żył
wotą gości wßelakich / y pielgrzymów do domu swego przymos-
wał / y hoynie częstował. Tom. 3. in Vita ipsius, tego też potwiers-
dza Methaphrastes.

Baronius in Anno 175. Læodicius pise / iż z Ciala jego
Oleiek płynie na zleczenie Chorob wßelakich / dla czego Wschos-
dne Rosółymia w wielkiej uczciwości tego Swietego.

Wiele jest innych Swietych / których Bosci / albo z Ciala Os-
ieiek woniejący wßelkie choroby wzdrawiający płynie ustawnicznie :
iako z Ciala Swietey Katarzyny Męczenniczy / S. Andrzeja /
Swietego Walpurgiusa / Swietych Czterech żołnierzow deci-
mae legionis , y innych / o których Olejku dzianie rzeczy pise Pro-
cop. de ædif. Iustini Lib. 1.

W Barcinonie Królestwa Kataluniey w Hiszpaniey / w Grobie S. Raymunda de Peniafort Zakonu Rannodziejskiego / nie Oleiek / ale prosek subtelny Koloru żółtawego cudownie
ustawnicznie wynika / nigdy nieprzebrany / choroby wßelkie w
zdrawiający / którym sie Hiszpania iako starbem nieobsadowanym
szczę / który do Afriki / do Franciey / do Włoch / y do innych Krain
dalekich z tamtej rozbieraie / y pojdemu go zaróże dostawa. O
którym w żywocie jego / & in Bulla Canonizationis eius miedzy
innych Eudamiego ten sie przypomina tymi flowy. Quin & illud
perpetui miraculi vim obtinet , quod è primo eius sepulchro
terra quadam tenuis seu puluis enascitur , qui licet magna
copia inde exportetur , nunquam tamen deficit , ac multæ ma-
gnæq; infirmitates eo curantur.

O Swietey Glicerius Męczenniczy ten Cud dziany Baros-
nius wspomina / o których Ciala Oleiek ustawniczny płynal. Czar-
ownik ieden Paulinus, misę srebrną / w których Erew diabłom osią-
ronał / przedał złotnikowi w Czernigowie / która potym kupy
Biskup Heraclejus / y obrocił i do Grobu Swietey Glicerius / gdzie
była wonienta miedziana / do których ten Oleiek tey Swietey wonie-
lacy

lacy / y wzdrawiający choroby zciekał / rozumiejąc uczciwość / na-
tak droga rzeczy / nie miedzianego / ale srebrnego naczynia trzeba by-
ło zażywać. Co gdy oczymil / odlewły wanięte miedzianą / a te
misę srebrną tam podstawiły ; Oleiek on zaraz płynąć przestał :
oco się dugo frasował Biskup / y Pana Boga prosił / aby mu przy-
czyne tego oznajmic raczył / co otrzymał / sprośność onego naczynia
srebrnego onemu oznajmiał : A gdy de misę srebrną oddał /
a stare naczynie miedziane podstawił / zaraz tamten Oleiek plynąć
począł. Powiedział to Cesarzowi Mauriciusowi / który onego Cza-
rownika sukać chciał / a goy go dostał nie tylko onego samego / ale
y innych wielu Czarowników z nim potrącił ; miedzy innymi Sys-
miego / którego w tych nauce przekletoj rozwiewał : na którego
śmierć ten przeklej Czarownik Paulinus patrzył / a samego po-
tym napali wbić rozbijał. Baron. in Anno 593. Niceph. Lib. 18.
Cap. 32.

R to się tu przypomina iako w Rzymie grobie Apostolów
Swietych Piotra y Pawła była iedna chustecka / która o ciale tych
Swietych poćierano / y onej z Reliquie Swiete udzielano : Czyn-
gdy niektórzy Grekowie wzgarbili : Leo Papież w oczach ich

krągac nożyczkami te chustecki / Erew z nich diecz
począł : Baron. in Anno 594.

